

Til PEFC Norge,
mail@pefc.no

Søndre Sandås, 10. juni 2022

NOAs uttalelse til revidert PEFC Skogstandard

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til forslag til ny revidert PEFC Skogstandard med høringsfrist 10. juni 2022.

NOA er kjent med uttalelsen fra Naturvernforbundet og støtter de synspunkter og innvendinger som der løftes frem.

NOA vil særlig peke på to overordnede sentrale svakheter ved standarden, samt hensyn til opplevelseskvaliteter og friluftsliv.

Skogstandarden har to sentrale svakheter

På flere punkter skjerpes kravene for hensyntagen til naturmangfold og friluftsliv. Dette er bra, men standarden har overordnet to sentrale svakheter:

1. **Mange kravpunkt er (fortsatt) utformet med lite konkrete formuleringer** som gjør kravene tolkbare i for vid forstand, noe som gjør det svært vanskelig for tredjepart å etterprøve om standarden er fulgt, og få konstatert eventuelle brudd på standarden.
2. **Endringene går ikke langt nok i å ivareta skogen som økosystem og livsmiljø for et naturlig arts mangfold, deriblant de 84 % av de truede artene i skog som trenger gammel naturskog med gamle trær og variert død ved¹.**

Konkret vil vi peke på følgende eksempler på hensyn som må skjerpes i standarden, hensyn som også vil være fordelaktig for skogen som arena for naturopplevelser og friluftsliv (vi viser til Naturvernforbundets uttalelse for detaljert begrunnelse):

- Kravpunkt 4. Landskapsplan: Landskapsøkologisk planlegging må også gjøres eiendomsverskridende, gjennom krav til gruppesertifikatholdere for egnede arealerheter.
- Kravpunkt 11. Hogst: Intensjon om økt bruk av lukket hogst er positivt, men ambisjonsnivået er for lavt og upresist. Gammel naturskog må ikke hogges. I skog eldre enn 80 år må det legges vekt på å fremme og opprette et gammelskogpreg. Flatehogst må fases ut.

¹ <https://www.artsdatabanken.no/rodlisteforarter2021/fordypning/statusfortruaariskog>

- Kravpunkt 13. Livsløpstrær: Antall livsløpstrær må økes.
- Kravpunkt 22. Nøkkelbiotoper: Alle kartlagte områder og biologisk rådgivers merknader til utvalg av MiS-figurer må være offentlig tilgjengelig. Revisjon av nøkkelbiotoper og ny kartlegging må gjennomføres når det påvises at MiS ikke har fanget opp livsmiljøer som skulle vært registrert, og når det finnes rødlistearter i et område som ikke er figurert ut.
- Kravpunkt 27. Vannbeskyttelse: Krav til bredde på kantsoner må økes, alternativt krav om lukket hogst i en buffersone i tillegg til foreslått kantson bredde. Bruk av åpen hogst inntil svært beskjedne kantsoner reduserer kantsonens økologiske funksjon og gjør kantsonen svært utsatt for kanteffekter og stormfelling.

Hensyn til opplevelseskvaliteter og friluftsliv

Det er positivt at det klargjøres hva standarden regner som «viktige friluftslivsområder». Vi anser etter definisjonen at hele Oslomarka innenfor markagrensen regnes som «viktig friluftslivsområde».

Intensjonen om økt bruk av lukket hogst i viktige friluftslivsområder som Oslomarka står i sterk kontrast til gjeldende praksis. På tross av egen forskrift for skogbruket i marka, der forskriftens formål har vært å «*bevare og utvikle områdets kvaliteter*» (fra 2022: «*ta vare på og utvikle kvalitetar*») knyttet til bl.a. friluftsliv, har NOA dokumentert² at andelen lukket hogst på ingen måte er høyere i Oslomarka enn utenfor markagrensa. I de tilfeller hvor NOA har påklaget godkjenning av flatehogst i spesielt viktige friluftslivsområder, er klagen blitt avvist av hele forvaltningskjeden; skogeiere, skogeieres representanter, kommunale skogbrukssjefer og Statsforvalterens landbruksavdeling, fordi det anføres at skogens verdi for friluftsliv er subjektiv og kan vel så gjerne ivaretas gjennom flatehogst. NOA vil følge med på om standardens intensjoner om økt bruk av lukket hogst i viktige friluftslivsområder omsettes i praksis.

Følgende innskjerpinger bør gjøres for at intensjonen lettere skal kunne omsettes i praksis:

- Kravpunkt 4 Landskapsplan: Avvirkningsstrategien må bygge på en plan for bruk av lukkede hogstformer i «viktige friluftslivsområder», samt en plan for konvertering til mer variert og opplevelsesrik skog i spesielt viktige friluftslivsområder, som randsoner mot byggesonen (nærturområder).

² «Det er nok nå!», NOA 2020. Tilgjengelig fra <https://naturvernforbundet.no/getfile.php/13160205-1603915723/Fylkeslag%20-%20NOA/Dokumenter/N%C3%A5r%20vern%20ikke%20lenger%20er%20nok/NOA%20%E2%80%93%20Det%20er%20nok%20n%C3%A5.pdf>

- Kravpunkt 6. Friluftsliv: Det skal ved skogbrukstiltak «legges vekt på å ivareta opplevelseskvalitetene, særlig langs stier og skiløyper», men det er ikke definert hva som menes med opplevelseskvaliteter.
 - Markaloven inneholder egen hjemmel i § 11 for vern av «områder som på grunn av naturopplevelsesverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet». Kriterier for hva som regnes som naturopplevelsesverdier er definert utførlig i forarbeidene til markaloven³. Skogstandarden kan henvise til denne definisjonen.
 - Opplevelseskvalitetene **skal ivaretas** (ikke «legges vekt på å ivareta») gjennom hogst som ivaretar skogbildet og som bevarer gamle, spesielle og særegne trær.
 - Ivarettakelse av opplevelseskvalitetene består også i å unngå flatehogst inntil kantsoner mot myr, vann og vassdrag.
- Kravpunkt 11. Hogst: Jf. følgende kravpunkt: «I mye viktige friluftslivsområder skal det legges spesiell vekt på å utnytte mulighetene for bruk av lukkede hogster, gjerne kombinert med småflatehogst.»
 - Formuleringen «.. skal det legges vekt på å utnytte mulighetene» er for upresis og uforpliktende. I områder med opplevelseskvaliteter, **skal kvalitetene ivaretas** ved bruk av lukket hogst og andre særskilte hensyn, jf. kommentarer til kravpunkt 6.
 - Kravpunktet må også inneholde krav om konvertering til mer opplevelsrik skog i spesielt viktige friluftslivsområder, jf. kommentarer til kravpunkt 6.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

³ Ot.prp. nr. 23 (2008–2009), side 43-44. *Om lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven)*. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/otprp-nr-23-2008-2009-/id541061/?ch=1>